

TIJD TUSSEN DE JAREN

Urs Faes

Tijd tussen
de jaren

Vertaald door
W. Hansen

2019

DE BEZIGE BIJ
AMSTERDAM

Copyright © Insel Verlag Berlin 2018.
All rights reserved by and controlled through
Suhrkamp Verlag Berlin
Copyright Nederlandse vertaling © 2019 W. Hansen
Oorspronkelijke titel *Raunächte*
Oorspronkelijke uitgever Insel Verlag, Berlijn
Omslagontwerp bij Barbara
Omslagillustratie Nanne Meyer
Foto auteur Ekko von Schwichow
Vormgeving binnenwerk Perfect Service, Schoonhoven
Druk Bariet Ten Brink, Meppel
ISBN 978 94 031 7380 1
NUR 302

debezigebij.nl

Voor Silke Lucie

Alom opgehoopte sneeuw.
Daarover, eindeloos,
het sledenspoor van het verlorene.

Daaronder, geborgen,
stulpt zich opwaarts
wat de ogen zeer doet.
Heuvel na heuvel,
onzichtbaar.

Paul Celan

I

Hij zette zijn ene voet behoedzaam voor de andere, alsof elke stap een afdruk moest achterlaten in de sneeuw, die ook op deze late namiddag viel, een werveling van vlokken in het grijs, dat neerhing van de afdaken en gevels van de stad, waaraan hij vreemd onaangedaan voorbijgelopen was, van het station door de hoofdstraat naar de heuvel, zich erover verbazend dat de straten niet meer dezelfde waren als die waardoor hij ooit als kind gelopen had. Pas aan de rand van het dorp bleef hij staan, zocht naar sporen van iets wat hem vertrouwd was na de lange jaren waarin hij weg was geweest.

Zijn blik ging naar het mistige grijs waaruit omhulde stammen staken, de kruinen van donkere dennen, alsof ze ergens aan hingen, aan onzichtbare waslijnen bungelden.

Pas op dat moment hoorde hij het gekabbel, zag de brugleuning, daarna het bordje van café Schwarzer Adler, het gapend lege plein vanwaar de weg hoger het dal in liep, een smal bergpad langs de beek,

waar de wilgen zwaar gebogen stonden onder de last van de sneeuw. Een gevoel van vertrouwdheid kwam hem tegemoet als een oude melodie, alsof er opeens weer iets was waaraan het hem jaren had ontbroken.

Die weg waren ze elke zaterdag gegaan, zijn vader, zijn moeder, Sebastian, en de anderen van de kaasboerderijen: de zondagse kerkgang. Hij was de parochiekerk van Zell even binnengegaan, had aan zijn moeder gedacht, aan Minna. Ze had van het Mariabeeld gehouden, ze was vaak wanneer de dag een kweiling werd op weg gegaan: 'Ik ga naar Maria van de Ketens, een wandeling als kleine bedevaart.' Ze had de legenden die zich als ranken om de kerk slingerden naverteld, ook die van Magdalena. Na al die jaren hoorde hij Minna's stem; ze was er weer. Vreemd. Maar onloochenbaar.

De lichtguirlandes in de hoofdstraat van Zell hadden hem eraan herinnerd dat Kerstmis aanstaande was, dat er inkopen moesten worden gedaan.

Hij had niets gekocht. Zijn broer hield niet van geschenken. Hij kromp even ineen: als ze elkaar überhaupt zouden zien.

Zijn handen omklemden de riemen van zijn rugzak, die niet veel woog, droge handschoenen, twee broodjes, een fles water. Tot aan het logement zou dat wel volstaan, daar bevond zich zijn bagage al, die

hij vooruitgestuurd had om te voet het landschap in te kunnen gaan, een uur misschien, ook als hij het langzaam deed en vaak zou blijven staan om goed te kunnen kijken naar het stijgende heuvelige land met de donkere dennen, die dicht op elkaar stonden te zwijgen, van de dag een dennennacht maakten, het ruisen van de kruinen als avondlied. Hij wilde langzaam lopen, naar de huizen toe, de hutten, de stallen, de schuren, die uit het sneeuwgrijs oprezen, om in de langzaam toenemende vertrouwdheid steun te vinden, een gevoel van aankomst dat hij lang had gemist – sinds hij weg was.

Hij hield van het land, ook al was het na zoveel jaren enkel nog herinnering: vooral de herfstdagen, als de oogst ophanden was, de vruchten van de appelbomen glansden, goudrenet, jonagold, als tegen de heuvels de wijnranken tjokvol hingen en de kastanjes uitbundig vruchten droegen, het aardappel-loof geel over de vorens woekerde en de zon door de kruinen van de ijler wordende bomen viel, zich in het struikgewas verstrikte, stofdeeltjes liet dansen, de lichter wordende lariksen en eikenbomen in het bos van een bovenaardse glans voorzag. En hij met zijn broer onderweg, met Sebastian, lang voor hun ruzie.

Toentertijd luisterden ze samen naar de geluiden uit de bergkloof die bij de Grafenberg begon, naar

het krassen van de raven in de stilte, als de velden kaal en vaal waren, de beukenbladeren donkerbruin, de treurwilgen verstart tot een donkere bosschage.

Even hoopte hij met zijn terugkeer zich weer thuis te kunnen voelen in dat verloren en toch vertrouwd gebleven land. Zich thuis voelen? Alleen de namen al riepen iets dierbaars op, de Kuhhornkopf, die uit de nevelige grijze wanden oprees, de Hasenberg, de platgetreden paden door de Hullert tot aan Vogt auf Mühlstein, waarvan de naam ook voor het geheim van oude tijden stond.

Daar hadden Sebastian en hij vaak met hun vader gezeten, wijdbeens op de bank, maar in zwijgende harmonie, waarbij niet eens de gedachte op kon komen dat ze ooit ruzie met elkaar zouden krijgen, ook niet om Minna.

Hij bleef nu staan luisteren, volgde de nevel die door de takken streek en langs de beek het dal in trok. Daar hadden ze de stroming gekeerd, bootjes te water gelaten en ze laten drijven, omsuisd door muggen en begeleid door libellen, die boven de oevers dartelden.

Was hij op zoek naar iets wat hij door de jaren heen was kwijtgeraakt? Het vermoeden van iets wat er niet meer was, wat de herinnering niet meer kon vullen: afgedekte ruimtes, van schrik versteend, van woede?